

Wandelen
in de

Achterhoek

Helmichwandelroutes in Baak

Afstand: 3 -10 km

€2,00

Uitgave juli 2019

HET KNIPHUUS
KAPSALON

geknipt worden in landelijke steer (op afspraak) | zo mogelijk
dezelfde dag nog aan de beurt | ook 's avonds tot 22.00 uur |
dinsdags gehele dag gesloten | afspraakherinnering per sms

Molenweg 7 - 7223 DN Baak - Tel. 0575 44 20 67
www.hetkniphuus.nl

MW HOVENIERS
onderhoud en renovatie

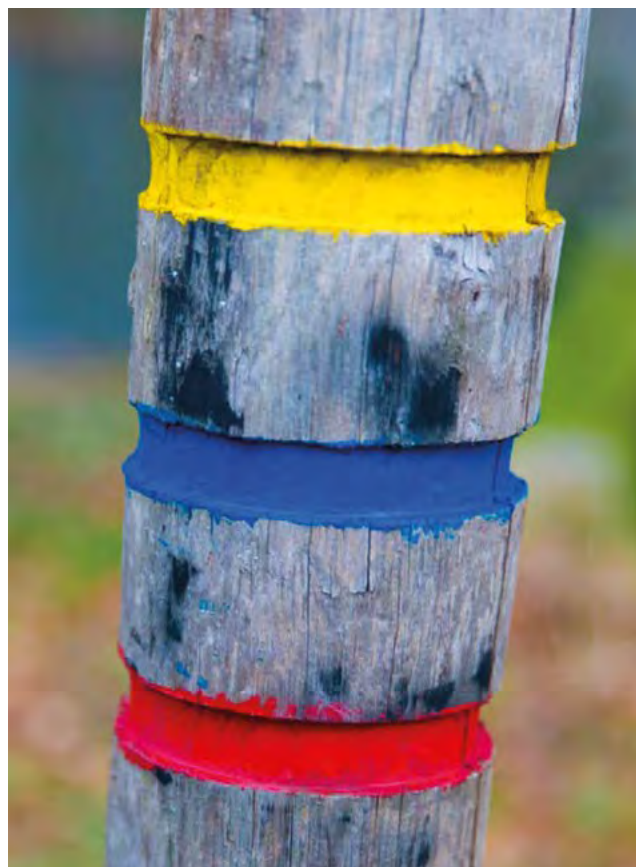
- onderhoud
- renovatie
- groenstroken
en houtwallen
- straatwerk
- boomverzorging
- maaiwerk
- sneeuw en gladheid
bestrijding

Michel Willemsen
Molenweg 7, Baak
M. 06 - 29 01 03 70
T. 0575 - 44 20 67
www.mwhoveniers.nl

Welkom bij de Helmichwandelroutes in Baak!

U kunt kiezen uit 4 prachtige wandelingen in een bosrijke omgeving rondom het oude landgoed Baak. De wandelingen, die allemaal beginnen met de rode route, worden duidelijk aangegeven met gekleurde paaltjes. Langs een deel van de rode route staan paaltjes met een herte-icoontje.

Dat is het zogenaamde 't-Hertenpad, een spannende kindernatuurwandeling speciaal bedoeld voor (gezinnen met) kinderen tussen 6 en 12 jaar. Lees meer hierover op de laatste pagina van dit boekje! Langs dit Hertenpad staan ook diverse uitdagende speel- en trimvoorzieningen.

De kortste wandeling is de rode route (2,8 km). Deze beperkt zich grotendeels tot het "'t Hertenbosch" met een heus hertenkamp en een bosvijver die u niet snel vergeten zult.

Halverwege kunt u - u bent bijna aan het eind van het Hertenbosch - eenvoudig besluiten de wandeling met ca 4 km uit te breiden tot in totaal 6,8 km. U stapt dan over op de gele route, welke u voornamelijk door en langs bossen leidt: het "Zevenmorgenbos" en het "Schoolbos". Als u aan het eind van deze route weer de rode route heeft opgepakt en de prachtige idyllische bosvijver van het "'t Hertenbosch" van de andere zijde heeft kunnen bewonderen, kunt u er voor kiezen de rode route uit te lopen langs Huize Baak naar het startpunt, maar u kunt ook nog de blauwe route oppakken. Deze loopt - met prachtig zicht op "Huize Baak" dwars door het "open Baaksche veld" in de richting van de Baakse ruïne, het oudste deel van Baak. Als u alle routes gelopen heeft, heeft u een prachtige wandeling van bijna 10 kilometer in de benen zitten en kunt u gaan genieten van een drankje of een klein hapje in één van de Baakse horecagelegenheden.

Ligging van Baak

Het kerkdorp Baak (gemeente Bronckhorst), ligt in het noordwestelijk deel van de Achterhoek, bijna 10 kilometer ten zuiden van Zutphen langs de provinciale weg A314 richting Doetinchem. De meest nabijgelegen dorpen zijn Steenderen, Vierakker, Wichmond, Hengelo en Toldijk én het kleinste stadje van Nederland dat u niet missen mag: het pittoreske Bronckhorst. Inclusief het buitengebied telt Baak ongeveer 1100 inwoners.

Aan de wandel

De Helmichroutes zijn op 7 april 2013 op initiatief van Baaks Belang geopend en kunnen worden gestart bij Café "Het Wapen van Baak" aan de Wichmondseweg 30 te Baak; dat is het "café tegenover de kerk". Het heeft een ruime parkeerplaats; ook kunt u hier uw elektrische fiets opladen. Via de prachtige St. Martinuskerk (1890), Concordia (de oude kerk uit 1773), de oude pastorie en de oude tuinderswoning met Oranjerie loopt u naar het echte begin van de wandeling: de singelwal behorende bij en gelegen aan de linkerkant van het prachtige "Huize Baak".

1. De Heilige St. Martinuskerk

De in 2005-2006 prachtig gerestaureerde voor Baak veel te grote St. Martinuskerk (1890) is -wijzigingen voorbehouden- opengesteld voor bezichtiging van mei t/m september, elke donderdagmiddag van 13.30 tot 16.30 uur. Bent u op een ander tijdstip in Baak en wilt u toch de kerk van binnen bezichtigen? Dat hoeft geen probleem te zijn! Goede kans dat vanuit "Het Wapen van Baak" bezichtiging geregeld kan worden! Vraag er naar als u het café bezoekt! Er wordt een kleine bijdrage gevraagd welke ten goede komt aan het behoud van dit cultuurhistorisch erfgoed. Het café waar u ook een heerlijk hapje kunt eten is van woensdag tot en met zondag geopend vanaf 11.00 uur. 's Maandags en dinsdags kunt u er mogelijk ook terecht, maar dan uitsluitend na voorafgaande afspraak. Wijzigingen voorbehouden.

Een klein stukje kerkgeschiedenis

In 1580 overleed de laatste bisschop in Noord Nederland. Voor een nieuwe bisschop zou onder de republiek geen plaats meer zijn. Pas onder Koning Willem II in het midden van de 19e eeuw (na de grondwetwijziging van 1848) kwam daar verandering in.

Paus Pius IX herstelde in 1853 de kerkelijke hiërarchie: Er werden weer bisdommen benoemd en parochies opgericht. De katholieke parochie Baak werd in 1855 opgericht. De prachtige majestueuze St. Martinuskerk van Baak is in 1890 voor ruim 111.000 gulden gebouwd met een legaat van de heer van Baak. De architectuur van dit geweldig mooie Neo-Gothisch bouwwerk was in handen van Dr. Alfred Tepe, een bekend kerkenbouwer uit die tijd. Veel interieurdelen zijn ontworpen door de bekende Utrechtse beeldhouwer F.W. Mengelberg. Dit sieraad voor Baak en omgeving, niet voor niets de "Parel van Baak" genoemd, is na de restauratie absoluut de moeite van het bezichtigen waard.

De Baakse kerkanekdote

Aan de bouw ervan kleefte een hardnekkige anekdote. Op 21 juli 1868 stierf de laatste Van der Heyden van Baak. Baron Ernestus Willem Franciscus Canisius van der Heyden. Op de dag van zijn overlijden had deze "Heer van Baak" in het bijzijn van meneer de kapelaan Glaudemans, tuinman Grotenbreg en notaris van Tricht zijn testament opgemaakt. Toen de notaris het testament voorlas, zou de kapelaan de heer van Baak ondersteund hebben zodat hij enigszins rechtop zat. De notaris zou voorgelezen hebben: "... te schenken aan de R.C. Kerk van Baak 5.000 gulden vrij van rechten...". Bij het horen hiervan zou de kapelaan gezegd hebben "Mijnheer het was toch 50.000 gulden?" Daarbij zou hij met zijn hand ervoor gezorgd hebben dat het hoofd van de stervende heer van Baak een goedkeurende knikkende beweging maakte; het bleek ook diens laatste beweging te zijn. Daarop zou de notaris het getal 50.000 gulden genoteerd hebben.

Ofschoon de juistheid van dit verhaal door dé geschiedsschrijver over dit Achterhoekse dorp, pater Jan Koekkoek, enigszins in twijfel wordt getrokken, spreekt het verhaal tot de verbeelding. Hoe het ook zij 20 jaar later... toen Antonius Bernardus van den Bosch op 25 januari 1888 tot pastoor van Baak benoemd werd, heeft deze op verzoek van de aartsbisschop en met gebruikmaking van dit legaat de huidige kerk gebouwd. De pastoor wenste de kerk te plaatsen ergens bij de Zutphen-Emmerikseweg aan de grote weg "opdat de nieuwe kerk niet in eenen hoek, maar geheel vrij zou komen te liggen". De sinds 1868 nieuwe heer van Baak, Gerhardus Antonius Helmich en zijn echtgenote Engelbertha van Middachten tot Frieswijk dachten daar evenwel anders over. Zij gingen er vanuit dat zij vanuit het "Huis te Baak" het "gezicht op de nieuwe kerk moesten hebben". Daarom werd het terrein gekozen waar de kerk nu staat, maar er werd bepaald dat dan "het huis van Herfkens zoude worden afgebroken en elders geplaatst worden zonder nogthans het gezicht op de nieuwe kerk te belemmeren". In opdracht van Gerhardus Antonius Helmich is het huis van Herfkens toen verplaatst en met dezelfde stenen herbouwd aan de overzijde van de Wichmondseweg, op nummer 30, de plaats waar nu het lunch- en eetcafé "Het Wapen van Baak" staat. Café en Kerk dateren dan ook uit het jaar 1890 al zal het café vast iets eerder zijn gereedgekomen. Met recht kan dan ook gesproken worden over de "kerk tegen over het café", in plaats van "het café tegenover de kerk".

Concordia vóór en ná de verbouwing uit 1952

2. Concordiagebouw en de oude Pastorie

Naast de kerk bevindt zich het Concordiagebouw

Ook aan de ontstaansgeschiedenis van dit gebouw kleefte een mooi verhaal.

De omstreeks 1725 gebouwde houten kerkschuur in het weiland nabij boerderij de Bobbink gaf de geest in 1770. De kerk stortte toen in door het hoge water van de IJssel.

Op initiatief van de Heer van Baak, Johan Everhard Canisius van der Heyden kreeg men officieel verlof een nieuwe kerkschuur te bouwen. Om de bouw mogelijk te maken werd Baakse gelovigen gevraagd een financiële bijdrage te leveren. Aan de gevers van 100 gulden werd beloofd dat ze een mooie bank vóór in de kerk zouden krijgen. Toen bleek dat de bouw nogal wat duurder was geworden dan vooraf begroot werd op voorstel van de Heer van Baak besloten bankengeld in te voeren. Banken werden per opbod verhuurd. Twee boeren die honderd gulden hadden gegeven weigerden echter aan deze "bankenpacht" mee te doen. Er was hun een mooie bank beloofd zonder bankengeld. Zij "veroorloofden zich de vrijheid" om stevast met het hele gezin op de eerste en dus mooiste banken te gaan zitten, zonder ook maar één cent bankengeld af te dragen. De heer van Baak liet die banken publiek verkopen, maar ze bleven toch in die banken zitten, zulks tot groot ongenoegen van de Heer van Baak. Na afloop van de hoogmis heeft Johan Everhard Canisius de boeren daarop, gewapend met een gerechtsdienaar, een jachtopziener en een dubbelloops jachtgeweer gearresteerd en opgesloten bij de protestanten in Steenderen.

Een langslepend juridisch proces volgde. De nieuwe pastoor wist partijen uiteindelijk tot een minnelijke schikking te verleiden. Beide partijen hebben uiteindelijk water bij de wijn gedaan.

Dat die twee boeren het destijds durfden op te nemen tegen de heer van Baak zal voor die tijd ongetwijfeld iets ongehoords geweest zijn. Men kan zich afvragen of er in Baak in die tijd misschien ook al iets in de lucht hing van de ideeën van Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap van de Franse Revolutie, aldus pater Jan Koekkoek.
De nieuwe kerkshuur was klaar in 1773.

Het huidige Concordiagebouw is gedeeltelijk een restant hiervan. Tegenwoordig is het in gebruik als een soort dorps-huis en sportruimte. De succesvolle plaatselijke gymnastiekvereniging DOG is hier onder meer actief.
Naast Concordia staat de oude pastorie welke waarschijnlijk dateert uit 1862.

In de ruim 100 jaar later gebouwde nieuwe pastorie aan de Wichmondseweg is thans het beeldhouwatelier met een prachtige beeldentuin van Anne van der Vliet gevestigd, absoluut de moeite van het bezichtigen waard! Neem er gerust een kijkje. Schroom niet, want Anne heet u van harte welkom!

BEELDHOUWATELIER
BAAK
BEELDENTUIN GALERIE WORKSHOPS

Workshops
Beeldhouwen in steen
Wichmondseweg 17a,
7223 LH Baak, tel. 0575-442601
www.beeldhouwatelierbaak.nl
www.beeldeninbaak.nl

3. Tuinmanswoning met Orangerie

Tegenover de ingang van de wandelroutes aan de Pastoriestraat ligt de markante vierkante voormalige “tuinmanswoning met entschuur” uit het midden van de 19e eeuw en de “orangerie” op het voormalige moestuincomplex.

Deze zijn voor Baak van algemeen belang vanwege de ouderdom, de ornamentale waarden en vanwege de historisch functionele relatie met de buitenplaats Huize Baak. In de orangerie of orangerie (van het Franse oranger: sinaasappel boom) werden 's winters immers de kuipplanten bewaard, die 's zomers op Huize Baak buiten stonden. Met respect voor de monumentale waarden is de orangerie inmiddels verbouwd tot woonhuis.

4. De Singelwal om Huize Baak

Vroeger stond Huize Baak in het water. In 1801 is de gracht naar buiten verplaatst, zodat een mooie binnentuin ("landschapspark") ontstond. De Singelwal loopt langs de huidige achterzijde van Huize Baak. Vóór 1801 was dit nog de voorzijde.

Op deze historische oude landkaart van rondom Huize Baak (omstreeks 1860) ziet u de singelwal. Het oude huis van Herfkens is nog te zien met daarnaast Concordia, de pastorie en de vierkante tuinderswoning met tuinderij. De kerk (en dus ook het café tegenover de kerk) bestonden toen nog niet.

Vanaf het begin van de singelwal heeft u prachtig zicht op boerderij "Het Bobbink" welke dateert uit 1808. De combinatie van de boerderij, samen met de zeer zware Canadapopulier (waarschijnlijk een "Baakse peppel") en de mysterieuze bomengroep ervoor - plaatselijk bekend als "het vioolbosje" en de zeer oude door de bliksem getroffen eik (geplant tussen 1700 en 1750) levert een mooi plaatje op; met een omtrek van meer dan 770 cm (2011) wedijvert de populier met twee andere populieren nabij de IJssel rond Zutphen om de dikste populier van Nederland.

5. De buitenplaats "Huize Baak": Toen en nu

Door de eeuwen heen is vanuit deze "havezathe" een gemeenschapsbindende kracht naar dit dorp uitgegaan. Behalve de opmerkelijke verschijning van het landhuis zelf, zijn ook de bijgebouwen (1767), de rond 1801 aangelegde gracht en de prachtige tuin met fraaie platanen en paardenkastanjes, een lust voor het oog. In het voorjaar vormt de tuin een prachtig schouwtoneel van sneeuwkllokjes en aconiet. "Huize Baak" is een oud landgoed waarvan de geschiedenis teruggaat tot het jaar 1190. Aan de eerste bewoner van het toen nog houten huis, "Bertoldus de Baco" of in gewoon Nederlands "Bertold van Baak", alsmede aan de bouw van het eerste kapelletje bij de 'Hof te Baak' wordt het ontstaan van Baak toegeschreven.

De bouwgeschiedenis in vogelvlucht

14e eeuw: Toen het eerste stenen huis in 1326 werd gebouwd stond het midden in de gracht en kon het slechts via een brug aan de voorkant (wat sinds 1801 de huidige achterkant is) worden bereikt. Afgezien van de serre (1868) en het rechterdeel (1878) had het dezelfde plattegrond als die welke het nu heeft.

Het was destijds een burcht, met een deftig woord ook wel "havezathe" genoemd, eigendom van en bewoond door de Ridder en Graven van Gelre. Zelfs "Gelders Trots" Berend van Hackfort (1475-1557), die als legeraanvoerder van hertogdom Gelre in de strijd tegen keizer Karel V en dus als ridder van de graven van Gelre in Gelderland een behoorlijk aanzien genoot – mocht zich de trotse bezitter van Huize Baak noemen. Zijn portret hangt nog in het Stedelijk Museum van Zutphen. In Zwolle werd deze Berend overigens gezien als "een grote boef....".

18e eeuw: In 1691 wordt dat stenen huis op een openbare verkoping in de Wijnhuistoren in Zutphen gekocht door ene Johan Everhard Canisius van der Heyden uit Doetinchem (gestorven 1711), de eerste “heer van Baak”.

Zijn zoon Gerhardus van der Heyden heeft dat stenen huis tussen 1731 en 1741 zeer ingrijpend verbouwd en gerestaureerd op dezelfde fundamente van het stenen huis uit 1326. Kosten dezes: 17.439 gulden en 1 stuiver. Bij die verbouwing kreeg het middeleeuwse kasteel het karakter van een deftig landhuis.

Deze afbeelding dateert uit 1730

*Jan de Beijer,
De vroegere
voorzijde van
Huis Baak*

*Deze afbeelding
dateert van
6 september 1743*

In 1767 werd het deftige landhuis verfraaid door de kleinzoon van Johan Everhard Canisius van der Heyden die al dan niet toevallig dezelfde voornamen had als zijn grootvader. Het alliantiewapen, windvaan en de 2 bouwhuizen - aan destijds de “voorzijde” - zijn van deze tijd.

19e eeuw: In het begin van de 19e eeuw, in 1801 is de gracht verlegd zodat het deftige landhuis niet meer in het water stond maar zich de luxe kon permitteren van een mooi binnenterrein.

De oorspronkelijke achterzijde werd in 1801 de voorzijde.

Op 28 juli 1819 kreeg de “Heerlijkheid Baak” van de “Hooge raad van Adel vanwege den Koning” haar Wapen

In 1868, met het overlijden van Ernestus Wilhelmus Franciscus Canisius van der Heyden, kwam een eind aan de heerschappij van de humane landheren van het geslacht van der Heyden van Baak. Maar liefst 5 generaties lang is Huize Baak in bezit geweest van deze welgestelde adellijke familie, die huize Baak tot 1767 in gebruik had als zomerverblijf en daarna als woning. De vijf generaties op rij ziet u hieronder afgebeeld.

Johannes Everhardus Canisius van der Heyden

Gerhardus Wilhelmus Josephus van der Heyden

Johannes Everhardus Canisius vander Heyden

Judocus Henricus Antonius etc van der Heyden

Ernestus Wilhelmus Franciscus Canisius van der Heyden

Het landhuis met omliggende landerijen, een bezit van enkele honderden hectares, kwam toen door vererving in het bezit van Engelbertha van Middachten die gehuwd was met Gerhardus Antonius Helmich.

In 1868 liet Gerardus Antonius de veranda bouwen; in 1878 werd de rechtervleugel aangebouwd. Het echtpaar had namelijk 12 kinderen en ieder moest natuurlijk een eigen kamer hebben. Conform bestendig gebruik had Gerardus bij testament bepaald dat zijn oudste zoon met mannelijke nakomelingen Huize Baak zou erven, onder de voorwaarde dat alle niet getrouwde kinderen hun leven lang op Huize Baak mochten blijven wonen. Zo ging dat in die tijd. De ouderen van Baak hebben nog een aantal van deze kinderen gekend. De laatste vier kinderen overleden in de jaren 1941-1947.

Werner Bernard Helmich 1913-1976

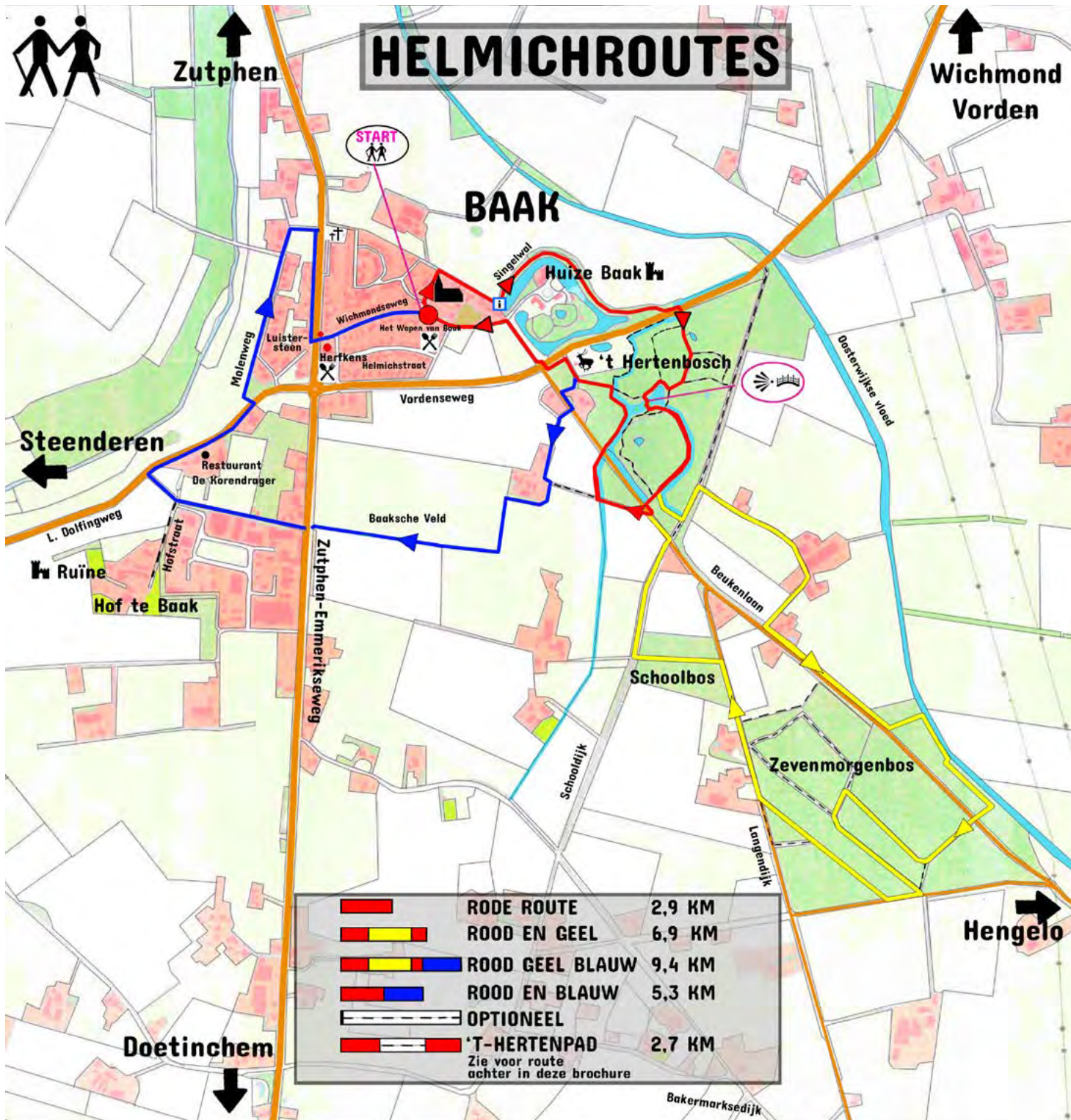
20e en 21e eeuw:

De laatste “heer van Baak”, Werner Bernard Helmich en zijn zus Johanna verkochten huize Baak in november 1956 aan de Dochters van Liefde van de orde van de Heilige Vincentius van Paolo, die van Huis Baak een klooster maakten.

Het waren de zusters “met de grote witte kappen”. In 1978 verlieten zij hun klooster

toch weer en kwam Huize Baak vanaf 1982 in handen van Mariapoli van de rooms-katholieke Focolarebeweging. In 2007 gaat Huize Baak over naar de internationale christelijke organisatie Ellel Ministries, een internationaal genootschap van Britse oorsprong voor christelijke geloofsverdieping en geestelijk onderwijs; een instelling die is gebaseerd op Lucas 9:11, waarin Jezus mensen verwelkomde.

Huize Baak staat tevens te boek als trouwlocatie.

6. 't Hertenbosch

Aan het eind van de singelwal steekt u de Vordenseweg over en loopt u het parkachtige "'t Hertenbosch" in, gelegen oostelijk van Huize Baak; een flink stuk loofbos op natte bodem (deels een rabattenbos) met volwassen eiken, es, linde, populier en beuk, waterpartijen en slingerpaadjes. Bij de aanleg van waterpartijen werd gebruik gemaakt van een bestaande oude meander. De idyllische, romantische bosvijver spreekt tot de verbeelding en nodigt uit tot rust, bezinning en romantiek.

De tijden van weleer herleven. Tot het begin van de jaren 40 vormden bruggen over de vijver in het "'t-Hertenbosch" via één van de twee eilandjes een toeristische trekpleister.

Sinds najaar 2017 is het 't-Hertenbosch weer twee prachtige bruggen rijker: een fraai vorm gegeven boogbrug en een bijzonder originele speelse "wiebelhangbrug" - uitdaging

voor jong en oud - ontsluiten het idyllische eilandje in de romantische bosvijver.

Echt de moeite waard om beide bruggen te nemen! Niet voor niets mag de natuur rondom Baak zich in een toenemende belangstelling verheugen.

In oktober 2017 is naast de vijver een speelse natuurlijke kabelbaan gerealiseerd.

Met hulp van de trouwe Baakse vrijwilligersgroep en leerlingen van bosbouwschool Helicon uit Velp is in 2018 het speeluitdagingenareaal in 't-Hertenbosch uitgebreid met een klauterrek, een buikspieroefenstam, steltlooppalen en hardeloophokjes:

In het voorjaar van 2019 is de rode route nog verrijkt met mooie stapstenen en een evenwichtsbalkenconstructie op de Singelwal, alsmede met duikelrekjes, een speelse picknickplaats een waterpomp, een knuppelpad en een blotevoetenpad in 't-Hertenbosch.

Ook is een nieuw bloemenpad aangelegd. Op het program staan onder meer nog een wiebelboomstam, hangrekken, een touwbrug en mooie stapstenen (najaar 2019). Allemaal voorzieningen die zonder de hulp van de Baakse vrijwilligers, "De Tuinen van Geerdink" uit Neede, Bosbouwschool Helicon uit Velp, de gemeente Bronckhorst, Baaks Belang en de stichting Familie Helmichfonds niet tot stand waren gekomen. Ook de cursisten van het Instituut voor Natuureducatie en Ontwikkeling (IVN) mogen in deze niet vergeten worden.

7. Zevenmorgenbos (gele route) en Schoolbos

Als u het "t Hertenbosch" aan de achterzijde verlaat bent u net aan de gele route begonnen en loopt u via een pad in lichtglooiend landbouw- gebied, ook wel de "Kloot" genoemd, langs een boerderij naar de Beukenlaan en langs de Oosterwijkse vloed richting het "Zevenmorgenbos".

Het is een prachtig gemengd bosgebied van ruim 21 hectare met loof- en naaldbomen en er huist een dassenburcht. Onduidelijk is waar de naam "Zevenmorgen" nu precies vandaan komt. Een morgen is een oude Europese oppervlaktemaat, waarmee een gebied wordt aangeduid dat in een ochtend kon worden geploegd (meestal iets minder dan een hectare groot). De precieze grootte is echter - afhankelijk van de grondsoort - streekgebonden. Een Gelderse morgen is 0,86 hectare. Dit zou betekenen dat het bos circa 6 hectare groot zou zijn, maar in werkelijkheid is het ruim 21 hectare. In het bos is recent een vijver aangelegd om nieuwe natuur een kans te geven.

Via de Langendijk, van oudsher bekend om zijn populieren aan weerszijden van de weg, loopt u via het Schoolbos, geliefd bij buizerds, naar de Schooldijk: Niet geheel toevallig want op de plaats waar nu de dubbele woning Beukenlaan 12-14 (op de hoek van de Langendijk en de Beukenlaan) staat, stond vroeger "de Olde schole" (gebouwd 1819, school tot 1863 en op 28 maart 1949 tot de grond toe afgebrand, met kerstmis 1949 weer volledig herbouwd).

kadotip!!

**Doe het met een
streekproductenpakket!**

In onze sfeervolle boerderijwinkel vindt u een ruim assortiment:

- * Streekproducten * Aardappelen; Groente en Fruit
- * Puur natuur vers geperste appelsap * Salades; Rauwkost uit eigen keuken
- * Biologische Kaas en Zuivelproducten * in het seizoen: Kersen, Pruimen en overheerlijke Aardbeien zo vers van 't land

Elke 1e Zondag van november streekproductenmarkt

Komend van de Schooldijk loopt u via de Beukenlaan en het wandelpad "Het Eikenlaantje", beter bekend als het "Smid-dieksken" (het leidde vroeger naar een smederij) rechtsaf langs het water, de Beukenlaan over en terug "t-Hertenbosch in.

Het gezicht op de bosvijver is prachtig. Even later komt u vlak naast Huize Baak uit bij het Hertenkamp, dat dankzij de inspanningen van de populaire plaatselijke horecaondernemer Jos Herfkens weer haar charme van weleer heeft teruggewonnen.

Een van de mooiste plekjes van Baak en dat vinden de verschillende dieren die daar huizen ook. Hier kunt u besluiten de rode route uit te lopen (u bent bijna terug bij het begin van uw wandeling), maar u kunt ook de wandeling vervolgen met de blauwe route.

Schilderijfoto van het Hertenkamp uit 1956 van de voor Baak bekende schilder Koekkoek.

8. De Baakse Ruïne en het Hof te Baak (blauwe route)

Komend vanaf het "'t Hertenbosch" voert de blauwe route u via het eerste landbouwgebied van Baak (het open "Baaksche veld") in de richting van de oude Baakse Ruïne: de toren van de Baakse kapel, voorheen onderdeel van het Hof te Baak.

Deze ruïne bevindt zich bij Hofstraat 4. Toen de door de heer van Baak, Graaf Otto I van Gelre eind van de 12e eeuw gebouwde kapel werd verwoest, werd er in 1362 een nieuwe aan de Heilige Nicolaas gewijde kapel gebouwd, voorzien van een toren met 115 cm dikke muren en een smalle ingang.

Nee, het zijn géén nonnen op die boerenkar, maar melkbussen!

het huisje achter in de tuin
bed + breakfast

Helmichstraat 21
7223 LD Baak
(0575) 442885

www.hethuisjeachterindetuin.nl

De toren kon daardoor in tijd van oorlog dienst doen als versterking en deze staat er nog steeds terwijl de kapel die in 1670 al geen kap meer had reeds sinds 1776 is verdwenen. Het is geen oorlog geweest waardoor de kapel 'terziele' is gegaan, maar het was de Hervormingsperiode, waarin openlijke uitoefening van de Katholieke godsdienst niet was toegestaan met achterstallig onderhoud als gevolg. Sindsdien rest de huidige ruïne die bestaat uit twee geledingen en een stuk van de klokkenverdieping van de gotische toren.

Baak, Ruïne St.-Nicolaaskapel De Historische Vereniging Steenderen heeft de deuren van Hofstraat 4 voor u geopend iedere donderdagmiddag van 13.30 uur tot 16.30 uur.

De huidige rietgedekte T-boerderij "Hof te Baak" (Hofstraat 8) dateert van 1787. Met de naastgelegen ruïne, is dit het oudste gebied van Baak. In de 11e eeuw werd het hofstelsel in Baak ingevoerd en kreeg het twee hoven, Hof te Baak van de Graaf van Gelre en Hof Tamming van de bisschop van Utrecht. Het is mogelijk dat het huidige Huize Baak vroeger als boerderij tot de Hof van Baak heeft behoord en later versterkt werd. Het rijksmonument "Hof te Baak" bevat in de "grote kôkken" nog alkoven en een opkamer met schouw en bedstedes. Kenmerkend is de bijzondere gebintconstructie van de schuur. Het gebouw is in goede staat van onderhoud, maar staat niet open voor bezichtiging.

**Fam. Schut, Bakermarksedijk 19, Baak, Tel. 0575-441917
info@bakermark.nl www.bakermark.nl**

U vervolgt uw route via de L. Dolfingweg naar de Molenweg aan de rand van de Baakerwaard, een overblijfsel van een van de oude IJssellopen.

9. Kerkhof

Als u vanaf de Dolfingweg en de Molenweg weer op de Zutphen Emmerikseweg bent aangekomen komt u langs de plaatselijke in 1850-'52 aangelegde als rijksmonument aangewezen R.K. Begraafplaats van Baak. Het baarhuisje dateert uit 1857, de kruisigingsgroep uit 1890. De huidige toegang bevindt zich aan de noordzijde.

SUPERMARKT AALDERINK

1200 m² winkelplezier! 750 m² parkeerruimte!

Vind ons op Facebook

DORPSSTRAAT 14-16 STEENDEREN

https://www.coop.nl/steenderenaalderink/supermarkten/steenderen-aalderink/3551
 Facebook: https://www.facebook.com/Coop.Aalderink.Steenderen
 aalderink.supermarkt@planet.nl tel: 0575-451206
 TNT-Servicepunt / Staatsloten / RDW / Stomerij depot/ Bloemenhoek / Slijterij /
 Zelfzorg medicijnen / Hoge klantenservice / Bezorgservice via Coop online
 Openingstijden: ma/do 08.00-19.00 vr 08.00-20.00 za 08.00-17.00 zondag 11.00-17.00

10. Luisterplek met gedenksteen

Als u de route vervolgt en ter hoogte van hotel-café restaurant Herfkens weer bij de Wichmondseweg bent aangekomen dan kan het op 28 juni 2013 onthulde gedenkmonument u niet ontgaan. De “luistersteen” vormt een onderdeel van de “Liberation Route Europe” en wordt in Baak gezien als herinneringsmonument ter nagedachtenis aan de slachtoffers die helemaal aan het einde van de Tweede Wereldoorlog vielen in Baak. Een door de Duitsers afgevuurde granaat heeft zijn sporen nagelaten. Via www.liberationroute.com of via uw telefoon (09005423728 plek nr 076) kunt u het verhaal dat Baak begin april 1945 overkwam beluisteren. De Liberation Route is een nabootsing van de route van de geallieerden in 1944 en 1945.

11. “Het Wapen van Baak”

Vanaf de luistersteen is het nog zo’n 100 meter lopen naar het start- en eindpunt van uw wandeling: het sfeervolle lunch- en eetcafé “Het Wapen van Baak”, waar u buiten op een prachtig terras of binnen in een nostalgische omgeving heerlijk kunt nagenieten. Met de nieuwe keukenuitbouw (1e kwartaal 2018) staan uitbaters Humphrey en Petra vanaf april 2018 garant voor een mooie nieuwe lunch- en menukaart. U kunt er heerlijk Indonesisch eten. Wel even reserveren!

Een aanrader dat Wapen van Baak, voor zover het dat al niet was!

Partijen • Borrelen
Lunchen • Vergaderen
Feesten • Darten
Dineren • Biljarten

Wichmondseweg 30
7223 LH Baak
info@hetwapenvanbaak.nl
Tel. (0575) 441 315

Informeer naar de mogelijkheden
www.hetwapenvanbaak.nl

Op pad met je smartphone

De mooiste wandel- en fietsroutes in de Achterhoek staan in de AbelLife app! De AbelLife app navigeert je over de mooiste paadjes, vertelt je onverwachte anekdotes en interessante weetjes bij de bezienswaardigheden onderweg, laat je vogelgeluiden herkennen én tipt je waar je hippe horeca en lekkere streekproducten kunt vinden. Nieuwsgierig? De app (geschikt voor iPhone en Android) is gratis te downloaden via de appstore. Een aantal routes is gratis, de overige routes zijn te koop vanaf € 0,89. Meer informatie is te vinden op abellife.nl

Op pad met Geocaching... wat is dat?

Iemand verstopt op een bijzondere plaats, meestal in de natuur, een kleine waterdichte doos met daarin een logboek en eventueel een aantal leuke voorwerpen (goodies). Met zijn GPS (of telefoon met deze functie) bepaalt hij de precieze coördinaten van de schuilplaats, die hij vervolgens publiceert op de Geocache-website

www.geocaching.com. Anderen lezen die coördinaten en kunnen op zoek gaan naar de cache ('schat'). Vervolgens loggen ze hun bezoek op de speciale cache-pagina om hun bezoek kenbaar te maken.

Geocaching in Baak!

Henk Holtermann (henkholtermann@upcmail.nl) en Inge van de Broek uit Baak hebben in Baak een viertal caches verstopt. Één daarvan betreft een fotopuzzelwandeldoortocht (BAAKerplaatjes) die grotendeels de wandelroutes uit dit boekje volgt.

Ook Ruud en Joke Cornelissen (de Corny's) hebben langs een deel van de wandelroute een kleine serie caches gelegd: "Beestenboel in het Baakse Bos".

Tijdens een wandeling van ca. 3 km. kunt u 7 caches vinden; als u de gevraagde gegevens noteert kunt u uitrekenen waar de bonuscache ligt. Deze trail is niet moeilijk en ook voor kinderen leuk om te doen!

Kijk voor nadere info op www.geocaching.nl.

Op pad met de kinderen: 't-Hertenpad!

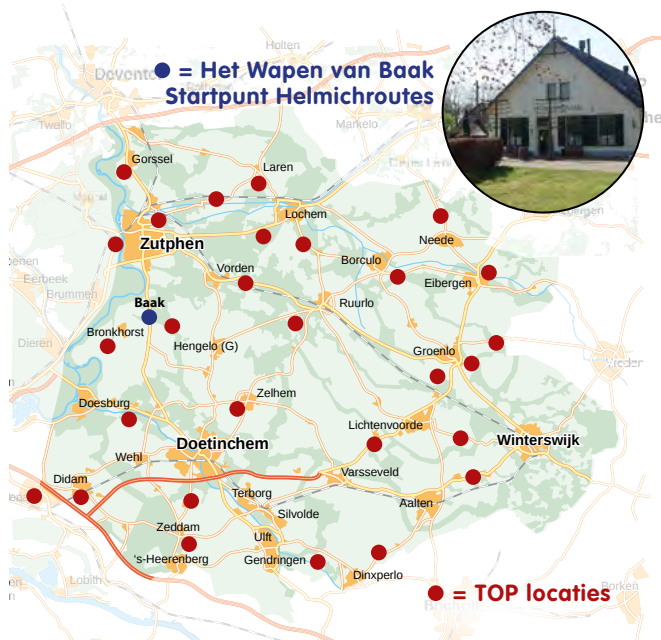
Op 7 juni 2019 is het spannende kindernatuurpad 't Hertenpad geopend, speciaal bedoeld voor (gezinnen met) kinderen van 6 -12 jaar. De ruim 2 kilometer lange wandeling begint en eindigt bij het Wapen van Baak, het café tegenover de kerk, en volgt voor een groot deel de rode Helmichwandeleroute. Onderweg valt er veel te beleven. De nummers op het kaartje hierna verwijzen naar de 11 uitdagende, speelse activiteiten die zijn beschreven in een routeboekje. Ook voert de route langs leuke natuurlijke speel- en trimvoorzieningen. Bij het Wapen van Baak kan tegen betaling van een kleine borgsom een rugzakje gehaald worden waarin allerlei attributen zitten die onderweg gebruikt worden voor de natuurbeleving, zoals een routeboekje, een spiegel, een insectenpotje en een "landschapsdoorkijker".

Over de gehele lengte van t'-Hertenpad geven 11 "herten" paaltjes de stops aan waar iets te zien, te voelen, te horen, te ruiken of te doen is. Je kunt hangen als een vleermuis en springen als een ree.

Het blote-voetenpad, met een waterpomp om de vieze voetjes te wassen, is een belevenis op zich. Een knuppelpad en een bloemenpad verhogen de feestvreugde.

Proeven kan natuurlijk aan het eind bij het Wapen van Baak! Een beleving voor alle zintuigen, dit "kindernatuurpad"! Na afloop weet je veel meer of wie en wat er leeft in een bos; een leuk idee voor een verjaardagspartijtje, een familiedag of een uitje met de klas!

Toeristische Overstappunten

Op verschillende locaties in de Achterhoek zijn Toeristische Overstappunten (TOP's) ingericht. Vanaf deze punten kan vanuit auto, bus of trein heel gemakkelijk op verschillende fiets- en wandelroutes worden overgestapt.

De overstappunten zijn te herkennen aan een bijzonder vormgegeven zuil, een informatiebord en er is een rustgelegenheid. Bij alle locaties is ruime parkeergelegenheid en er is meestal een horecagelegenheid in de directe nabijheid. Alle overstappunten zijn per auto makkelijk bereikbaar. Aan de doorgaande routes zijn speciale bordjes geplaatst die naar de overstappunten toe leiden. Voor diegenen die per openbaar vervoer reizen zijn de meeste overstappunten bereikbaar.

Bel voor reisinformatie 0900-9292 (ca. €0,70 p.m.) of kijk op www.9292ov.nl. Voor een overzicht van de TOP locaties kijk op www.topachterhoek.nl. Voor alle toeristische informatie in de Achterhoek kijk op www.achterhoek.nl.

De wandelpaden worden zo goed als mogelijk onderhouden door een enthousiaste groep Baakse vrijwilligers. Ontbreekt er desondanks een route-paaltje of heeft u andere opmerkingen?

Neemt u dan contact op met:
Fons Janssen (06-10942642) of
Frans Helmich (06-53613875).

**Groenaannemingsbedrijf
B.W. Jansen**

Passie, een groen hart en oog voor kwaliteit.

Wij zijn Groenaannemingsbedrijf BW Jansen. Sinds 2001 uw groene vakman!

Adres:
Lankhorsterstraat 5
7295 LB Hengelo GLD

U kunt ons bellen op: (0575) 46 13 84 of op 06 10 83 60 96

Ook zijn wij te bereiken via ons e-mailadres: mail@bwjansen.nl

Meer informatie? Bekijk dan onze website: www.bwjansen.nl

Achterhoek
TOERISME

Ellel Ministries
Nederland

ivn natuur
educatie

expert

Expert Eliesen
Baak | Hengelo | Zutphen

Het Wapen van Baak

Een prachtige locatie in Baak!

Een nostalgische pub,
prachtig tuinterras,
een partylocatie en
bijzonder veel
mogelijkheden.

De pub en het terras
zijn bij uitstek
geschikt om te
lunchen, borrelen,
lezen, internetten,
alleen maar ook met
vrienden en familie.

De partylocatie
(de Oude Deale) is
een ideale ruimte
voor uw receptie,
feest, familiereünie,
personeels- of club-
bijeenkomst. Dit kan
van Bourgondisch tot
uiterst chique al naar
gelang uw wensen.

Wichmondseweg 30
7223 LH Baak
Tel. (0575) 441 315
Mob. 06 82 25 93 66

info@hetwapenvanbaak.nl
www.hetwapenvanbaak.nl
facebook.nl/hetwapenvanbaak

Woensdag t/m zondag vanaf 11.00 uur (wijzigingen voorbehouden)
Maandag en dinsdag uitsluitend op afspraak